

עושים כותרות: ידיעה מדעית בעיתון

שכבת גיל

חטיבת ביניים וחטיבה עליונה – כיתות ח', ט' ו-י'

תקציר הפעילות

בפעילות זאת יתפקדו התלמידים כעיתונאים, יעבדו בקבוצות ויעצבו עמוד שער בעיתון. הכותרת הראשית בדף זה היא ידיעה מדעית שהתלמידים יסבירו לקהל הקוראים. התלמידים יציגו בכיתה את הסרטון ואת העיתון המודפס ויספרו על מהלך עבודתם. את העיתון שיכינו התלמידים יעריכו המורה או בהערכת עמיתים, זאת על סמך הידע המדעי, העיצוב וההצגה בכיתה. הפעילות מתאימה לערב הורים - תלמידים או ליום מגמה.

משך הפעילות

שיעור אחד או שניים. בהתאם למספר התלמידים המציגים את עבודותיהם.

מטרות הפעילות

- להעמיק את הידע הנלמד בכיתה.
- לתת לתלמידים להתנסות בכתיבת הסבר מדעי לאחרים.
- לקשר את הידע הנלמד בכיתה לתחום מעניין שעשוי להופיע בעיתונות היומית.
- לתת ביטוי לתלמידים יצירתיים בעיצוב העיתון.
- להתנסות בעבודת צוות ובעבודה עיתונאית על קצה המזלג.

מושגים מתוכנית הלימודים

חומר טהור, תערובת הומוגנית, קשרים בין-מולקולריים, ספיחה, קשרים הידרופוביים, קשרי מימן, קשרי ואן דר ואלס, חומצות אמיניות, קבוצות פונקציונליות, מצבי צבירה

מיומנויות

שאלת שאלות, פרזנטציה, יצירתיות, פתרון בעיות וקבלת החלטות, רפלקטיביות לתהליך הלמידה, הבניית ידע, שיתוף פעולה, חיפוש מידע

אופי הלמידה

צוותים

סוג הפעילות

פעילות לסיכום נושא

הערכה חלופית

- **המעריך:** הערכת המורה, הערכת עמיתים
- **נושא ההערכה:** ידע, מיומנויות, ערכים, הרגלים
- **מוקד ההערכה:** תוצר

קישורים לסרטונים

כל אחד מהסרטונים הבאים:

- "הפקת מים מהאוויר": <https://goo.gl/2gv9UW>
- "דבק המבוסס על התבוננות בשממית": <https://goo.gl/a88cH6>
- "כיצד לייצר גבינה (ופלסטיק) מחלב?": <https://goo.gl/JMJNiZ>
- "פרס נובל בכימיה 2008 – מי זכה בו ולמה?": <https://goo.gl/o5QQMU>
- "מדוע ארוחה גדולה מרדימה?": <https://bit.ly/1Hbuf02>
- "הכימיה של פתיתי השלג": <https://bit.ly/2YiVnmK>

הכנות לקראת הפעילות

- **לימוד הנושאים המופיעים בסרטונים בכיתה:** הפרדת תערובות, קשרים בין-מולקולריים, פולימרים, חלבונים: ברמה בסיסית
- **חלוקת הכיתה לקבוצות.** כל קבוצה מקבלת מן המורה קישור לסרטון אחד מתוך הרשימה.
- בעת ההצגה בכיתה יש לדאוג לאמצעי הקרנה בעבור הסרטונים.
- **אם העיתונים מוצגים בערב הורים - תלמידים** או ביום מגמה, כדאי לדאוג להדפסת העיתונים במרוכז באיכות טובה (בגודל A3 לפחות, צבעוני) ולתלייתם בצורה יפה. באירועים אלה משלבים צפייה בסרטונים הרלוונטיים, התלמידים מציגים את העיתון המודפס ומספרים על מהלך עבודתם.
- אם מתבצעת הערכת עמיתים, מומלץ להציג את המחווה לפני התלמידים.

מה עושים?

(1) צפו באחד מהסרטונים הבאים, על פי הנחיית המורה:

- "הפקת מים מהאוויר": <https://goo.gl/2gv9UW>
- "דבק המבוסס על התבוננות בשממית": <https://goo.gl/a88cH6>
- "כיצד לייצר גבינה (ופלסטיק) מחלב?": <https://goo.gl/JMJNiZ>
- "פרס נובל בכימיה 2008 – מי זכה בו ולמה?": <https://goo.gl/o5QQMU>

(2) עצבו עמוד ראשון בעיתון בעזרת אחת מהתבניות המוצעות בקישור הבא: <https://goo.gl/SWkupE> (שימו לב להוריד תבנית חינמית - Free Download), באמצעות תבניות אחרות באינטרנט, או עצבו בעצמכם עמוד ראשון של עיתון, בהתאם להנחיות הבאות:

- הכתבה המרכזית בעיתון תהיה התגלית / התופעה המדעית המוצגת בסרטון. מסביבה תוכלו לרשום ידיעות קטנות נוספות ופרסומות.
- כדי להכין את הכתבה חפשו מידע נוסף מלבד הסרטון ועמוד ההסבר המקושר אליו.
- היעזרו באיורים, צילומים ובכל אמצעי ויזואלי שיעזור לקוראים להבין את הכתבה. הקפידו שההסבר יהיה ברור ונכון מדעית. אורך ההסבר מוגבל לעמוד השער של העיתון שאתם מעצבים.

(3) הציגו בכיתה את הסרטון ואת דף העיתון שבו הכתבה שהכנתם בעקבות הצפייה בסרטון. ספרו על מהלך עבודתכם כעיתונאים.

המלצה למחווה:

ניקוד מרבי	ניקוד בפועל	הרקע המדעי בעיתון
5		הכותרת מעניינת ורלוונטית לנושא הכתבה
5		הכתבה מאורגנת באופן הגיוני, עם פתיחה וסיכום
10		ההסבר המדעי לתגלית או לתופעה המדעית נכון מדעית, ממצה וברור
10		ההסבר רשום בשפה מדעית מדויקת ונכונה
10		ההסבר מלווה באיורים או בצילומים רלוונטיים
		עיצוב עמוד השער של העיתון
10		העיתון מעוצב בצורה אסתטית ונעימה לעין
10		העיתון כתוב בעברית תקינה
5		הידיעה המדעית היא הידיעה העיקרית בדף
		ההצגה בכיתה
5		התלמידים מציגים את מהלך עבודתם בצורה ברורה וקולחת
10		התלמידים משתמשים בשפה מדעית נכונה ובעברית תקינה
10		התלמידים בקיאים בנושא ויודעים לענות לשאלות הקהל
5		קיים שיתוף פעולה טוב בין התלמידים המציגים
5		התלמידים עומדים בלוח הזמנים שנקבע להצגה
100		סה"כ